

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

12 Stuprans consanguineam cum promissione illam ducendi, quid facere tenetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

fanguineos, impediri non potest, eo quod dictum vnus de auditu nihil probat. Et idem est, si secundus deponens de veritate iurare vellet, quamuis secus esset, si plures deponerent, se a pluribus maioribus id audiuisset. cap. licet ex quadam de testib. Vel vnus tapium iuratus de visu & veritate deponeret: quandoquidem testimonium de veritate est probatio naturalis, & regularis, testimonium autem de auditu irregularis. Arg. cap. tua. de consanguinitate, & affinitate.

DECISIO XI.

Ex cons. 18. in Nouis, deest in antiq.

11 **C**onsanguinei illi solum censendi sunt, quando aut vnus ab alio descendit, aut ambo a tertio. Affinitatis vero primum genus hodie, solum impedimentum contrahendi matrimonium inducit. c. Non debet. de consang. & affinit. Quod primum affinitatis genus inter viros, & consanguineas mulierum cognatarum, & inter mulieres cognatas, & consanguineos viros solum contrahitur. Illud vero affinitatis genus, quod oritur inter viros, & mulieres cognatas ab affinis eorum: Et e contrario inter mulieres, & viros cognatos ab eorum affinis, genus quidem affinitatis est secundum, vel tertium, sed non primum, quod solum hodie impedimentum contrahendi Matrimonium inducit.

DECISIO XII.

Ex consil. 19. in Nouis, deest in antiq.

12 **S**upra consanguineam etiam in secundo gradu, cum promissione ducendi illam, quamvis Matrimonium maxime post Concilij Tridentini publicationem valide cum ea contrahere nequeat: dispensationem tamen querere, & obtenta, eam ducere tenetur. Impensas vero in dispensatione factas vtraque pars soluet; quod si obtineri non poterit, eam dotare obligatur.

DECISIO XIII.

Ex consil. 14. in Nouis, deest in antiq.

13 **D**otis incompetencia, tam mulieris nubendae, quam sororis eius, etiam per tertium supplenda, ob patris paupertatem, causa sufficiens est concedendi dispensationem, vt consanguineo suo nubat; paupertas autem patris, quae pro tali dispensatione obtinenda naturatur, non solum simpliciter, sed etiam habito respectu ad hoc, quod filias competenter iuxta suam conditionem dotare nequeat, attendenda est, cum non referat, quid de aequipollentibus fiat, aut dicatur.

DECISIO XIII.

Ex cons. 20. in Nouis, deest in antiq.

14 **D**ispensatio de contrahendo Matrimonio non obstante gradu aliquo consanguinitatis, cum supplicatione, quod ignorantes impedimentum contraxerunt Matrimonium, subreptis, & nulla censetur, si vnus sciret, aut scire teneretur impedimentum, etiam si alter ignoraret. Immo propter indubitabilitatem, & vnionem Matrimonij, nec parti ignorantis prodest, sed si postea sciat, vterque reualidatione dispensationis indiget.

(Notandum, Authorem in hoc consilio contradicere sibi in consil. 14. de sponsal. in antiq. & consil. 3. de rescript. in Nouis, vbi docet dispensationem ad annexum, & inseparabile extendi, & dispensationem ab vno coniugum, alio ignorante, impetratam vtrique prodesse.)

TITVLVS IX.

De Frigidis, & Maleficiatis.

SVMMARIVM.

- 1 **D**iuortium ob coeundi impotentiam ante triennem cohabitationem fieri nequit, & matrimonium cum secunda ante factum non valet.
- 2 **O**rdinari potest ob impotentiam ab uxore separatus.

- 3 **S**padonum multa genera, & an matrimonium contrahere possint.
- 4 **I**mpotentia coeundi est impedimentum etiam dirimens matrimonium.

DECISIO I.

Ex cons. 1. in vtrisque.

1 **S**iduo inter se Matrimonia contrahant, & cum simul per biennium & amplius, minus tamen triennio cohabitassent illud consummare non valent, vnde ab ordinario ob illorum impotentiam per sententiam impetrant, vt cum alijs Matrimonio iungi possint, & de facto vterque cum alijs matrimonio iunctus, filios procreat, matrimonium tale inuaidum est, & sententia diuortij inter eos ab ordinario facta, tanquam nulla & iniusta censeri debet eo quod licet quis maleficio impediri possit quoad vniam personam, quamuis non impediatur quoad aliam argum. cap. si per contrarias 33. q. 2. quia tamen tale impedimentum inter aliquos esse non praesumitur, nisi ex praecedenti cohabitatione triennali, sine facultate coeundi approbata, capit. laudabilem, & capit. vlt. de fili. & malef. Matrimonium cum secunda contractum, ob impotentiam coeundi cum prima, etiam post sententiam diuortij ab ordinario ante triennem cohabitationem cum iuxta latam non valet; sed redire tenentur ad simul cohabitandum per triennium, & experiendum impotentiam eorum ad inuicem, vt diuortium legitime fieri possit. d. cap. laudabilem, & cap. vlt. Potest tamen Papa super tali matrimonio rato, & non consummato cum priore ex iusta causa dispensare, ita vt secundum legitime ab vtroque contrahatur, maxime si matrimonium primum inter eos publice contractum non fuerit, ita Nau. in Man. c. 2. nu. 21.

DECISIO II.

Ex consil. 2. alias 3. de corp. vitiat.

2 **M**atrimonium per verba de praesenti cum vnica, & virgine contrahens, si propter suam impotentiam coeundi matrimonium illud nullum & inuaidum fuisse, & esse declararet, & femina, quae cum illo contraxit, cum alio contrahendi licentia data sit, iuste & sine vlla dispensatione talis ordinari sacerdos, & beneficia obtinere potest; quia talis nullo impedimento iuris naturalis, diuini, aut humani ab istis prohibetur. Neque enim bigamus talis censendus est, cum nullo modo bis, sed ne semel quidem matrimonium vere contraxit, & id quod semel contrahere voluit, & de facto contraxit ob legitimum impedimentum frigiditatis, vel maleficij naturae probatum, matrimonium verum non fuit; ordinum autem susceptionem impotentia coeundi non impedit, etiam si eunuchus & castratus sit, dum modo iniuste seipsum non absciderit, & castrauerit, vt propterea irregularis efficiatur. cap. si quis abscidit, cap. eunuchus & cap. si quis in infirmitate. d. 55.

DECISIO III.

Ex cons. 3. alias 2.

3 **C**um impossibilitas coeundi, & habendi copulam carnalem matrimonium nullum reddat cap. quod autem. d. ecce 27. q. 2. & cap. fraternitatis & c. si de frig. & malef. eo quod matrimonium constare non possit sine copula potentiali quamuis sine copula actuali esse possit: ca. B. Maria. 27. q. 2. Inde est, quod communiter spadones, qui carent testibus, vel quia naturaliter sine testibus geniti sunt, vel quia in pubertate, & ante matrimonium castrati, & obsecrati sunt, vel quia sunt Thlasia, quibus testes facti sunt, siue Thlasia, qui eos habent attritos, si virgam arrigere, aut intra vas debitum coire nequeant, ad matrimonium contrahendum omnino inepti sunt, & si de facto contrahant, inuaidum censeri debet. Sicut & senes illi impotentes dicendi sunt, qui nec generare, neque adeo virgam arrigere possunt, vt genitalia membra in mulierum vulvas immittere valeant, qui ideo inter se contrahere nec debent, nec possunt, vt ait Scorus 4. d. 34. q. 1. & 2. Sin autem tales sunt spadones, vt virgam arrigere, & coire possint, quamuis nihil seminis in mulieru vulvas immittit, quia